

ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ

ОТ

Междинната оценка

за изпълнението на Общинския план
за развитие на община Бойчиновци
(2014-2020 г.)

(Приет с Решение № 242, пр.23/28.06.2017г)

Юни 2017 г.

В изпълнение на изискванията на чл. 42 от Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие (ППЗРР), кметът на община Бойчиновци внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет Доклад за резултатите от междинната оценка на изпълнението на ОПР, който доклад се публикува на официалната интернет страницата на община Бойчиновци.

Междинна оценка на Общинския план за развитие (ОПР) на община Бойчиновци(2014 – 2020 г.) е разработена от независим консултантски екип на фирма „ЛИДЕР 2005“ ЕООД, при спазване изискванията на член 36 от Закона за регионалното развитие (ЗРР).

Наблюдението и оценката (съгласно Глава шеста от ЗРР), се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие.

Съгласно разпоредбите на чл.33 от ЗРР изготвената междинна оценка включва:

- ✚ Оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
- ✚ Оценка на степента на постигане на съответните цели;
- ✚ Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- ✚ Изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Междинната оценка на изпълнението на ОПР на община Бойчиновци (2014-2020 г.) се изготвя, за да се осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от прилагането на стратегическия документ в периода 2014 – 2017 г.

Оценяваният Общински план за развитие на община Бойчиновци 2014-2020 г., който е обект на настоящата оценка, е разработен от екип на Общинска администрация Бойчиновци, чрез изпълнение на следните дейности: предварителни проучвания; теренни проучвания и консултации; междинно съгласуване и работни срещи за обсъждане на основните проблеми на общината, стратегическите цели и приоритети и други.

Плана е приет с Решение № 315 на Общински съвет Бойчиновци с Протокол №31/30.01.2014 г. и определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на територията на общината, съобразно Национална

стратегия за регионално развитие на Република България, Регионален план за развитие на Северозападен район, Областната стратегия за развитие на Област Монтана и други стратегически документи. С Решение №121 на Общински съвет Бойчиновци, Протокол №10/24.08.2016 г. са приети изменения и допълнения на ОПР на община Бойчиновци (2014-2020 г.), които са свързани основно с мерки за рехабилитация и реконструкция на общинската пътна мрежа, като са добавен приоритетни проекти – пътни участъци от общинската пътна мрежа.

Предмет на анализ и оценка е изпълнението на целите и приоритетите, заложи в ОПР на община Бойчиновци, както и динамиката по формулираните индикатори. Целите на междинната оценка са да подпомогне цялостното управление на ОПР, неговото актуализиране и ако е необходимо – неговото преориентиране, а също и осигуряване на информация за подобряване на изпълнението на плана, както и подобряване на координацията и мониторинга по неговото изпълнение. Изготвени са препоръки за:

- Необходимостта от промени и актуализация на плана до 2020 г. по отношение на визията, приоритетите и стратегическата част;
- Действия на Общински съвет Бойчиновци и Общинска администрация Бойчиновци за по-нататъшното изпълнение на плана;
- Препоръки по отношение на системата за наблюдение на изпълнението на ОПР;
- Разширяване принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност за изпълнението на плана.

Използвани са следните основни източници на информация и документи: Регионален план за развитие на СЗР 2014-2020 г.; Областна стратегия за развитие на област Монтана 2014-2020 г. (Приета на заседание на Областен съвет за развитие на 25.06.2013 г.); ОПР на община Бойчиновци 2014-2020 г.; Последваща оценка на ОПР на община Бойчиновци 2007-2013 г. – изготвена октомври 2014 г.; Стратегия за управление на общинската собственост за периода 2015 – 2019 г.; Общинска стратегия за развитие на социалните услуги (2016 – 2020 г.); Програма за управление на отпадъците 2017 – 2020 г.; Общинска програма за закрила на детето за 2016 - 2017 година на община Бойчиновци; Програма за борба с кърлежите и комарите в община Бойчиновци 2017 - 2020 година; Ежегодна Програма за управление и разпореждане с имоти,

общинска собственост; Ежегодна Програма за развитие на читалищната дейност в община Бойчиновци; Годишни доклади за изпълнение на ОПР на община Бойчиновци 2014-2020 г. за 2015 г.; Годишен отчет за изпълнение на програмата за управление на община Бойчиновци за 2014 г и 2016 г. и други. На ОПР на община Бойчиновци (2014-2020 г.) не е изготвена предварителна оценка.

Използвана и анализирана е базата данни на Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН), официални страници на Управляващите органи на оперативните програми и ПРСР, относно изпълнените и в процес на изпълнение проекти в общината, както и информация от общинска администрация Бойчиновци. Основният източник на информация за анализ и оценка на постигнатия напредък при изпълнението на плана са официалните данни, налични в Националния статистически институт, Териториално статистическо бюро - Монтана, ВиК Монтана, Регионално управление на образованието-Монтана, Областно пътно управление Монтана и други официални източници. Проведени са регулярни срещи и разговори с общински служители, общински съветници и кметове на населени места, с граждани с цел проучване как се изпълняват приоритетите и мерки в ОПР.

Експертният екип е използвал следната скала за оценка на напредъка при изпълнение на целите на плана:

- Липсва напредък при изпълнение на целта;
- Незначителен напредък при изпълнение на целта;
- Частичен напредък при изпълнение на целта;
- Значителен напредък при изпълнение на целта;
- Постигнато е цялостно изпълнение на целта.

Експертната оценка за изпълнението на стратегическите цели в Общинския план за развитие на община Бойчиновци (2014-2020 г.) е следната:

При изпълнението на Стратегическа цел 1. **Насърчаване на икономическата активност и предприемачеството за развитие на конкурентоспособността на местната икономика** от ОПР на община Бойчиновци е **постигнат значителен напредък**. Чрез финансиране от Държавен фонд „Земеделие“ е подпомогнато развитието на водещия отрасъл на

общината - селското стопанство, модернизирани са земеделски стопанства. Ефективно се управлява общинския поземлен фонд.

Тласък в развитието на общината може да се постигне при изпълнение на конкретни дейности за насърчаване на предприемачеството и стартирането на нови МСП, привличане на местни и чуждестранни инвестиции в преработващата промишленост и други ефективни стопански дейности. Необходими са повече усилия за оползотворяване на специфичния потенциал на местната икономика, включително и като туристическа дестинация за екстремни въздушни спортове.

Значимостта на земеделието за местната икономика, както и природните и климатични условия в общината, налагат предприемането на мерки за възстановяване на хидромелиоративната инфраструктура и по-ефективно използване на водните ресурси в общината.

Експертната оценка за напредъка при изпълнението на **Стратегическа цел 2. Запазване и развитие на човешкия потенциал чрез възможности за образование, заетост, социално развитие и личностна изява** от ОПР на община Бойчиновци е **значителен напредък**.

Достигнати и преизпълнени са стойностите на голяма част от индикаторите по Приоритет 2.2, което гарантира подобряване качеството и обхвата на образованието и на образователната инфраструктура, както и стимулиране качеството на човешкия ресурс. Предприети са адекватни мерки за развитие на културната и спортна инфраструктура дейности, което осигурява пълноценен обществен живот на населението от общината.

Предприети са комплекс от мерки, реализирани са проекти, с който е подобро качеството на образованието и човешкия капитал в общината, предоставят се социални услуги и социално подпомагане на нуждаещите се лица.

Необходимо е да се акцентира върху повишаване на квалификацията на кадрите в системата на образованието и социалните дейности. Важно е да се намери решение на проблема с недостига на кадри с висше образование, включително и чрез въвеждане на образователни стимули.

От голямо значение за пълноценната интеграция на ромското население в общината е предприемането на мерки за включването на тази етническа група в системата на образованието, включително дейности и проекти за ограмотяване на деца и възрастни роми, участие на деца от ромски произход в целодневна организация на учебния ден, развитие на разнообразни училищни форми за

превръщане на училището в желано място, превенция на семействата с проблемни ученици и други.

Експертната оценка за напредъка при изпълнението на **Стратегическа цел 3. Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност и качествено управление на околната среда** от ОПР на община Бойчиновци е постигнат **значителен напредък**.

Постигнати са видими резултати при качеството на пътната и уличната мрежа в общината, развитие и модернизация на инфраструктурата за свързаност и достъп, опазване на околната среда и природните ресурси, обновяване на населените места и други. Създадени са по-добри условия за живот на хората в общината чрез благоустроените централни части на населените места. Поетапно се въвеждат мерки за енергийна ефективност в публични сгради.

Предприетите мерки за изграждане на канализационна и водоснабдителна инфраструктура, които са в процес на изпълнение, следва да продължат изпълнението си за решаване на дългогодишните проблеми във ВИК инфраструктурата.

Необходими са повече усилия и конкретни действия за изграждане на екологична и туристическа инфраструктура, както и инфраструктура за защита от природни бедствия.

Трябва да се насочи вниманието към по ефективно използвани възможностите за трансграничното и териториалното сътрудничество, мрежите за партньорства и развитие, които имат положителен ефект върху капацитета на местните власти и други заинтересовани страни - образователни институции, НПО, бизнеса и др.

За стимулиране на икономическото и социално развитие на община Бойчиновци следва се предприемат мерки за изграждане на партньорства и осъществяване на публично - частни партньорства.

Данните от изготвената междинна оценка сочат, че **основния финансови инструменти за изпълнението на ОПР** през оценявания период е Програма за развитие на селските райони с относителен дял от 86%. Останалите финансови източници са: оперативните програми, съфинансирани от ЕСИФ – 9%, общински бюджет – 4% и държавен бюджет – 1%.

За финансовото изпълнение на ОПР през оценявания период са вложени 20 936 791 лв. при планирани 87 490 470 лв. (24%). Но е важно е да се посочат

външните фактори, които пряко влияят върху изпълнението на плана и чието изпълнение не зависи от общинската администрация и местната власт, а именно:

- На национално ниво има забавяне в старта на значителна част от мерките по оперативните програми и програмите за ТГС за периода 2014-2020 г.
- При изготвянето на ОПР са включени мерки, за които към настоящия етап няма реален източник на финансиране;
- Рецесията в страните от Евронзоната ограничава възможностите за развитие на българската икономика, тъй като основните ни търговски партньори (страните-членки на Европейския съюз) са засегнати и това влияе пряко на възможностите за износ и развитието на търговията и сектора на услугите.

След анализа на текущото състояние и тенденциите в развитието на община Бойчиновци за анализирания период са направени следните **изводи**:

- Стратегическата рамка на ОПР Бойчиновци е актуална към 2017 г., отразява потребностите на местното население и е съобразена със стратегическите документи от по-високо йерархично ниво, което не налага промени в плана;
- Цялостната оценка за изпълнението на индикаторите за въздействие и резултат на ОПР на община Бойчиновци 2014-2020 г. за оценявания период е висока;
- Предприетите мерки и инициативи за изпълнение на стратегическите цели, както и изразходваните средства, имат пряк положителен ефект върху инфраструктурата в общината, условията на живот и качеството на жизнената среда;
- Анализът на изпълнението на ОПР 2014-2020г. показва, че община Бойчиновци е натрупала опит и реализира успешно политики и добри практики за местно развитие. Положени са усилия и са постигнати добри резултати от Общинския съвет, кмета на общината и общинската администрация, които следва да продължат активната си дейност;
- За финансовото обезпечаване на изпълнението на ОПР, са използвани различни финансови източници, като водещ е делът на ПРСР. Налице е реално присъствие на публични инвестиции. Изразходените финансови ресурси за реализация на ОПР на община Бойчиновци 2014 – 2020 г. са използвани целесъобразно за по доброто развитие на общината. Много добре

са използвани възможностите на Програмата за развитие на селските райони, в резултат на което водещ сектор за общината – земеделието, получава необходимата подкрепа за активно развитие и създаване на работни места. Използват се възможностите за финансиране от оперативните програми. Макар община Бойчиновци да разполага с малък размер бюджетни средства, са направени множество инвестиции от общинския бюджет за решаване на съществени нужди и проблеми на хората от общината.

- Община Бойчиновци полага усилия за развитие и насърчаване на икономическата активност и предприемачеството, за развитие на конкурентоспособността на местната икономика, чрез използване на различни финансови източници;

- Създадени са по-добри условия за живот на хората в общината чрез благоустроените централни части на населените места. Продължава политиката по изграждане на съвременна пътна, техническа и социална инфраструктура;

- Културни изяви се реализират във всички населени места от общината. Провеждат се различни инициативи, свързани с традициите от миналото с участието на младите хора в тях. Насърчава се участието на младите хора в спорт, танци, читалищна самодейност и други, които да ангажират свободното им време;

- Независимо от трудностите предвид образователния ценз на голяма част от населението, е разработена дългосрочна политика за приобщаването на малцинствата към икономическите и социални процеси, протичащи в общината;

- Предприети са комплекс от мерки, реализирани са проекти, с който е подобро качеството на образованието и човешкия капитал в общината, предоставят се социални услуги и социално подпомагане на нуждаещите се лица;

- Налице е диалог с гражданите и е осигурена публичност и прозрачност в работата на общинската администрация и общинския съвет. По подходящ начин актуални новини, събития и инициативи са публично отразени на официалната страница на община Бойчиновци и в интернет пространството.

Препоръките за изпълнение на ОПР на община Бойчиновци и по отношение провеждане на политиката на местно развитие в периода до 2020 г. са следните:

- Необходимо е, да се прецизира системата от индикатори с оглед осигуряване на възможност за по-добро отчитане на изпълнението на ОПР. В отделните стратегическите цели са включени индикатори, близки по значение, което затруднява отчитането. Например 3.1.3. Асфалтирана пътна настилка – км. спрямо 2011 г. и 3.1.4. Рехабилитирана пътна настилка км. Спрямо 2011 г.; 3.1.1. Километри, ново изградена пътна инфраструктура – спрямо 2011 г., и 3.1.2. Километри ново изградена пътна инфраструктура – спрямо 2011 г. Подходящо би било да се намали броя на индикаторите, като се включат само такива, които са информационно осигурени на общинско ниво, за да се гарантира тяхната измеримост;

- Да се използват в още по-голяма степен възможностите на всички , оперативни и други донорски програми, партньорството и други източници на финансови средства, за изпълнение на мерките и целите на ОПР;

- Популяризиране на алтернативните и традиционните селскостопански производства, както и подкрепа за въвеждането на биологично земеделие и развитие на нови аграрни производства. Разширяване развитието на селското стопанство и съпътстващите го преработвателни отрасли, предвид даденостите на община Бойчиновци;

- Продължаване на подкрепата за създаване на бизнес сдружения и организации на територията на общината. Стимулиране на публично-частните партньорства, трансрегионалните, международните инициативи и привличане на външни инвестиции.

Резултатите от междинната оценка на изпълнението на ОПР на община Бойчиновци (2014-2020 г.) показват, че в анализирания период е налице натрупан опит в изпълнение на публични политики от предходния период; сериозна ангажираност и положени усилия на всички заинтересовани страни; използване на различни финансови източници, съвременни информационни технологии-интернет пространството за информация, публичност и добра комуникация с гражданите, което създава реална възможност за изпълнение на приоритетите и мерките до 2020 г.

Месец юни 2017г.